

Exteriörbedömning av stövare del 2 av 3

Domaren känner inte hundens meriter

Jag får först klargöra att domaren aldrig får ta del av dagens utställningskatalog. Vem som är ägare, hundens tidigare meriter är således för domaren helt obekant.

Vid utställningen indelas hundarna i klasser, exempelvis junior–unghund och jaktklass, och så vidare. Allt beroende på hundens ålder och meriter.

Domaren skall vid kvalitetsbedömningen göra en ”typning” av hunden. Typerna indelas i; utmärkt, mycket god, god, godtagbar och otypisk. De olika typerna motsvarar kvalitetspris, exempelvis utmärkt typ motsvarar en hund av CK-kvalitet, (certifikatskvalitet) men kan också få en slät etta, eller lägre. Regeln är att priset kan bli lägre än vad typningen gör, men kan aldrig bli högre, en god typ som motsvarar ett 2:a pris, kan inte erhålla ett första pris, men väl ett 3:e pris

När klasserna kommer in i ringen gör domaren ofta en grovbedömning av klassen och de enskilda hundarna.

Vid enskild bedömning har domaren ofta en kronologisk ordning av bedömningen där domaren oftast börjar med huvudet och avslutar med rörelser. Försättningsvis redogör jag för i vilken ordning jag gör bedömningen.

Huvudet är en mycket viktig del av rasens karaktär. Det skall för det första vara könspräglat, så man direkt skall kunna avgöra på huvudet vilket kön hunden har. Eftersom stövarraserna har olika typer av huvuden skall också ras kunna urskiljas. Jag skall dock erkänna att det i bland kan vara svårt att se skillnad på ett finskt- och ett hamiltonhuvud. Den finska videon för finskstövare redovisar ingående huvudformen på hunden, vilken framhåller den rektangulära huvudformen med den framträdande nackknölen och de markerande ögonbrynsbågarna. Ett platt, brett huvud som saknar dessa kännetecken för rasen är inte av CK-kvalitet.

Utan att räkna upp de olika rasernas huvudformer, kan sägas att bedömningen blir densamma som ovan. En för rasen otypisk huvudform bör inte tilldelas CK.

Enligt standarden skall bettet bestå av ett saxbett, det vill säga att överkåkens tänder går över underkåkens tänder. Mindre felaktiga bettformer och tandstatus bedöms av domaren från fall till fall. Ett klart överbett eller underbett samt avsaknad av hörntand (canintand) är en abnormitet och priset skall vara 0.

Ögonfärgen skall vara klart bruna/mörkbruna.

Ljusa ögon betraktas som fel och skall bedömas därefter. Öronens placering och storlek har också betydelse, en luzerner som inte har de långa, sammetsmjuka skruvade öronen är inte av CK-kvalitet.

Efter huvudet kommer bedömningen av hundens överlinje, bestående av hals, rygg, länd, kors och svans.

Halsen skall vara lång, kraftig och vackert övergå i kroppen. Halshuden skall smidigt och tätt följa underlaget. En kort grov hals ger ofta löst halsskinn, vilket klart påverkar typen och bör ge prissänkning. Manken skall vara väl markerad och ryggen skall vara stark och plan. Här återkommer jag till den otränade och något överviktiga hunden som oftast får en sänkt rygglinje. Om inte detta framkommer i stående ställning avslöjas den svaga ryggen vid rörelse när rygglinjen då kränger. En sänkt rygg skall inte tilldelas CK och kan även bli föremål för prissänkning.

De rektangulära stövartyperna exempelvis finsk-, hamilton-, schillerstövare skall ha en något längre rygglinje än mankhöjden (cirka tio procent). En rektangulär ras vars rygg är lika lång som mankhöjden, blir då kvadratisk, och skall därav ha en prissänkning eftersom de inte är rastypiska. Samma sak gäller för kvadratiska stövare, som smålandsstövare, som har en längre rygg än mankhöjden och blir därmed rektangulära, skall också ha en prissänkning eftersom detta är inte rastypiskt.

Nu skall i ärlighetens namn sägas att skulle den regeln följas slaviskt för smålandsstövaren, skulle det inte bli många av CK-kvalitet. Standarden anger att ”Smålandsstövaren skall vara i det närmaste kvadratisk”. Men det poängteras också i standarden att ”ryggen skall vara kort och stark”. Här gäller det, för domaren, som i många andra sammanhang att ”sunt förnuft får råda”.

Länden skall vara muskulös och svagt välvd. Det svagt sluttande korset skall vara långt och brett. Korsets lutning och längd har avgörande betydelse på hundens rörelseschema. Ett starkt sluttande och/eller kort kors gör att hunden får ”underställda bakbensrörelser”. Konkret innebär detta att hunden inte kan ta ut stegen, utan att bakbensrörelserna blir korta och utförs under buken och föres som längst bak i lodlinje med korset. Ett korrekt byggt kors ger en lång steglängd bakåt och hunden får ett bra frånskjut. Korset och därmed bakbenen är lite förenklat uttryckt hundens drivkraft, och som driver hunden framåt.

Ett kort kors ger också smala och muskelfattiga lår, eftersom det på korsbenet inte finns plats för stora muskelgrupper. Ett kort kors gör också att hunden bryter upp svansen, speciellt då i rörelse. Korset har en avgörande betydelse på hundens jaktförmåga. Ofta har hundar med undermåliga kors svårighet att jaga mer än en dag. Om inte förr uppträder detta när hunden blir lite äldre.

En hund med ett svagt kors och med uppbruten svans och underställda/stela bakbensrörelser bör inte ges mer än ett 3:e pris.

Hamiltonrasen är den ras som har haft problem med korset. Den som var med på utställningar för 25–30 år sedan minns, speciellt för hanhundarna, hur det flaggades runt med svansarna i ringen. Detta problem uppmärksammades och har tagits upp vid exteriörkonferenser och även vid avelsrådskonferenser. Tack vare en konsekvent bedömning av exteriördomarna och ett urval i avelsarbetet har problemet eliminerats så att det i dag inte förekommer fler dåliga kors hos hamiltonstövaren än hos andra stövarraser.

Svansen skall vara ansatt i rak förlängning av rygglinjen och nå till hasen. Den bör vara kraftig vid roten och smalna av mot spetsen samt bäras rak eller svagt sabelformad. När hunden rör sig skall svansen helst ej bäras över rygglinjen.

Smålandsstövaren kan ha olika svansformer; björn-, stubb-, halvlång- och långsvans. Alla typerna är godkända. Svansfel som kroksvans eller kotdefekter ger hunden ett 0-pris. Andra svansfel bedöms från fall till fall.

Återkommer med andra delar av hunden i nästa nummer.